

V Bruseli 12. mája 2021
(OR. en)

8570/21

**Medziinštitucionálny spis:
2020/0361(COD)**

**COMPET 332
MI 325
JAI 513
TELECOM 189
CT 62
PI 34
AUDIO 51
CONSOM 114
CODEC 659
IA 81**

POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo/Generálny sekretariát Rady
Komu:	Rada
Č. predch. dok.:	8415/21
Č. dok. Kom.:	14124/20 + COR 1 + ADD 1
Predmet:	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o jednotnom trhu s digitálnymi službami (akt o digitálnych službách) a o zmene smernice 2000/31/ES – správa o pokroku

I. ÚVOD

1. Komisia predložila 15. decembra 2020 uvedený návrh nariadenia Európskemu parlamentu a Rade¹. Návrh je založený na článku 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

¹ 14124/20 + COR 1 + ADD 1.

2. Cieľom návrhu nariadenia je prispieť k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu so sprostredkovateľskými službami stanovením jednotných pravidiel bezpečného, predvídateľného a dôveryhodného online prostredia, v ktorom sa účinne chránia základné práva zakotvené v charte.
3. Európsky hospodársky a sociálny výbor zaujal stanovisko k návrhu 27. apríla 2021².
4. Výbor Európskeho parlamentu pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa (IMCO) o svojej správe zatiaľ nehlasoval.
5. Členovia Európskej rady vo svojom vyhlásení z 25. marca 2021 vyzvali spoluzákonodarcov, aby urýchlene pracovali na akte o digitálnych službách a akte o digitálnych trhoch s cieľom posilniť jednotný trh s digitálnymi službami vytvorením bezpečnejšieho digitálneho priestoru a rovnakých podmienok na posilnenie inovácie a konkurencieschopnosti.

II. PRÁCA V RÁMCI PRÍPRAVNÝCH ORGÁNOV RADY

6. Pracovná skupina pre konkurencieschopnosť a rast začala návrh skúmať 16. decembra 2020 počas nemeckého predsedníctva a odvtedy pokračovala s cieľom predložiť správu o pokroku do konca portugalského predsedníctva.
7. Pracovná skupina sa na svojich 22 zasadnutiach, ktoré sa konali počas nemeckého (1 zasadnutie) a portugalského predsedníctva, sústredila najmä na všeobecnú štruktúru, rozsah pôsobnosti a vecné ustanovenia, ako aj na celkový systém presadzovania budúceho nariadenia, čím dokončila analýzu celého znenia.
8. Posúdenie vplyvu, ktoré sprevádza tento návrh, sa podrobne preskúmalo počas dvoch zasadnutí pracovnej skupiny 6. a 12. januára 2021. Z preskúmania vyplynulo, že delegácie vo všeobecnosti podporujú cieľ návrhu, ako aj metódy, kritériá a možnosti politiky, ktoré stanovila Komisia.

² INT/929 – EESC-2021.

9. Výboru stálych predstaviteľov (COREPER) sa na zasadnutí 12. mája 2021 predložil návrh správy o pokroku (8415/21) na účely jeho predloženia na zasadnutí Rady pre konkurencieschopnosť 27. mája 2021.

III. HLAVNÉ POLITICKÉ OTÁZKY

10. Na základe doterajších rokovaní na úrovni pracovnej skupiny predsedníctvo zistilo, že členské štáty výrazne a všeobecne podporujú úroveň ambícií návrhu, jeho celkové ciele a potrebu rýchleho schválenia. Členské štáty prispeli k časovo náročnej a konštruktívnej diskusii. V tejto súvislosti sa za najcitlivejšie politické a právne otázky považujú tieto body:

a) Presadzovanie a presaditeľnosť

Členské štáty vyjadrili záväzok zachovať hlavné zásady smernice o elektronickom obchode³, najmä doložku o vnútornom trhu z článku 3 uvedenej smernice (ktorá sa označuje aj ako zásada krajiny pôvodu). Je to jedna z kľúčových zásad, ktorá sa zameriava na zabezpečenie hladkého fungovania vnútorného trhu zaistením voľného pohybu služieb informačnej spoločnosti medzi členskými štátmi. Členské štáty vyjadrili všeobecnú podporu aj ustanoveniam o zodpovednosti, ktoré sa do návrhu aktu o digitálnych službách preniesli zo smernice o elektronickom obchode.

Opätovne sa zdôraznila aj potreba účinného vykonávania navrhovaného nariadenia, ako aj potreba väčšej koordinácie medzi členskými štátmi, ich príslušnými orgánmi a Komisiou. Niektoré členské štáty vyzvali na väčšie zapojenie krajiny určenia, ako aj na lepšiu cezhraničnú spoluprácu medzi koordinátormi digitálnych služieb, spoločné vyšetrovania a žiadosti o zásah Komisie.

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode („smernica o elektronickom obchode“).

Niekoľko členských štátov vyjadrilo obavy a pochybnosti v súvislosti s rozsahom a účinnosťou mechanizmov stanovených v článkoch 8 a 9 návrhu. Niekoľko zasadnutí pracovnej skupiny bolo venovaných objasneniu podmienok, za ktorých majú vnútroštátne súdne alebo správne orgány vydávať poskytovateľom sprostredkovateľských služieb príkazy, a to aj cezhranične, aby zasiahli proti konkrétnemu nezákonnému obsahu alebo aby poskytli konkrétne informácie v súlade s uplatniteľným vnútroštátnym právom.

Komisia opísala právne dôsledky takýchto príkazov v cezhraničných prípadoch a vysvetlila presaditeľnosť navrhovaných pravidiel v tomto kontexte. Niektoré členské štáty však naďalej požadujú dodatočné vysvetlenia k praktickej vykonateľnosti príkazov v cezhraničnom kontexte a k ich vplyvu na zásadu krajiny pôvodu.

Na účely presadzovania navrhovaného nariadenia by sa vytvoril nový systém dohľadu, v ktorom by sa stanovili rôzne právomoci a povinnosti koordinátorov digitálnych služieb a príslušných orgánov, siete týchto koordinátorov na úrovni Únie („výboru“) a Komisie. Nastolili sa aj otázky týkajúce sa praktického fungovania viacvrstvého systému dohľadu, ako aj jeho vplyvu na existujúcu vnútroštátnu administratívnu štruktúru.

Pracovná skupina sa zaoberala aj otázkou účinnej presaditeľnosti navrhovaného nariadenia voči poskytovateľom služieb štrukturálne porušujúcich stanovené pravidlá, ktorí majú miesto usadenia mimo Únie a svoje služby ponúkajú v Únii, ale nedodržiavajú povinnosti vyplývajúce z navrhovaného nariadenia. Tejto otázke sa bude počas ďalších rokovaní ešte potrebné venovať.

b) Moderovanie obsahu

Členské štáty uznali význam moderovania obsahu online a potrebu nových navrhovaných pravidiel, ktoré majú zabrániť negatívnym vplyvom na základné práva. Povinnosti náležitej starostlivosti a výnimky zo zodpovednosti poskytovateľov sprostredkovateľských služieb je dôležité harmonizovať. Členské štáty okrem toho vo všeobecnosti podporili nové postupy oznamovania a prijímania opatrení a mechanizmy nápravy pre používateľov, ako aj skutočnosť, že navrhované nariadenie odkazuje na nezákonný obsah v zmysle vnútroštátneho práva alebo práva Únie. Podporili aj asymetrický prístup návrhu, ktorým sa pre poskytovateľov služieb zavádzajú povinnosti odstupňované v závislosti od ich veľkosti a vplyvu ich služieb.

Pokiaľ ide o veľmi veľké online platformy, širokú podporu získala povinnosť vykonať posúdenie významných systémových rizík (článok 26). Niektoré členské štáty okrem toho zdôraznili potrebu posilniť ochranu základných práv, najmä slobody prejavu. Niektoré členské štáty navyše nastolili otázku, či budú plánované opatrenia postačovať na boj proti dezinformáciám.

Členské štáty vo všeobecnosti podporili zavedenie povinnosti „poznať svojho obchodníka“ stanovenej v článku 22 návrhu a niektoré z nich navrhli rozšíriť rozsah tejto povinnosti, aby zahŕňala aj iné typy poskytovateľov sprostredkovateľských služieb a aby sa vzťahovala aj na mikropodniky a malé podniky.

Niektoré členské štáty vyzvali na objasnenie možnosti vnútroštátnych orgánov vydávať príkazy na trvalé odstránenie, ktoré by online platformám ukladali povinnosť zabrániť opätovnému zverejneniu obsahu, ktorý bol označený za nezákonný a následne odstránený. Niektoré členské štáty to považovali za mimoriadne dôležité z hľadiska boja proti falšovanému alebo nevyhovujúcemu tovaru na online trhoch.

c) ***Rozsah pôsobnosti a cieľ***

Niektoré členské štáty nastolili otázky týkajúce sa rozsahu pôsobnosti návrhu, najmä vzťahu medzi navrhovaným nariadením a existujúcimi právnymi predpismi Únie. Na tento účel Komisia vysvetlila, že navrhované nariadenie by malo pôsobiť ako horizontálny právny predpis dopĺňajúci existujúce nástroje odvetvových právnych predpisov, ktoré pôsobia ako *lex specialis*. Väčšina členských štátov okrem toho privítala navrhovanú úroveň harmonizácie prostredníctvom nariadenia, ktorej právnym základom je článok 114 ZFEÚ. S cieľom zabezpečiť väčšiu právnu istotu členské štáty požiadali o ďalšie objasnenie v súvislosti s článkom 1, pokiaľ ide o predmet úpravy a rozsah pôsobnosti návrhu. Niektoré členské štáty vyzvali aj na ďalšie objasnenie vzájomného pôsobenia medzi navrhovanými pravidlami a existujúcimi výnimkami z rozsahu pôsobnosti smernice o elektronickom obchode.

Aby sa predišlo neprimeranému zaťaženiu, od uplatňovania určitých povinností stanovených v navrhovanom nariadení sú oslobodené mikropodniky a malé podniky, pričom vymedzenie takýchto podnikov vychádza z prílohy k odporúčaniu 2003/361/ES⁴. Niektoré členské štáty žiadali, aby sa vymedzenie mikropodnikov a malých podnikov prispôbilo digitálnemu prostrediu a nevychádzalo výlučne z kritérií veľkosti a obratu týchto podnikov. Okrem toho zazneli obavy, že v súčasnosti navrhovaná výnimka pre mikropodniky a malé podniky by neriešila šírenie nezákonného obsahu prostredníctvom menších poskytovateľov služieb, a preto niektoré členské štáty vyzvali na prístup založený na riziku.

⁴ Odporúčanie Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003 o vymedzení pojmov mikropodnik, malý a stredný podnik (Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36).

d) Iné otázky

Okrem uvedených záležitostí niektoré členské štáty vyjadrili potrebu širšieho prediskutovania a/alebo prehodnotenia týchto otázok:

- možné rozšírenie rozsahu pôsobnosti návrhu;
- či doložka o dobrovoľných opatreniach proti nezákonnému obsahu (článok 6) postačuje na to, aby umožňovala zmysluplné konanie na strane poskytovateľa, a či sú potrebné dodatočné záruky proti zneužitiu;
- rozšírenie štatútu dôveryhodných oznamovateľov na všetky subjekty, ktoré zasielajú oznámenia, preukážu odborné znalosti a majú vysokú mieru presnosti pri oznamovaní nezákonného obsahu, pričom nemusia zastupovať kolektívne záujmy;
- ochrana obchodného tajomstva poskytovateľov služieb, pokiaľ ide o prístup k údajom a vyšetrenie;
- ustanovenia o mechanizme mimosúdneho urovnávania sporov a jeho štruktúre poplatkov a zosúladenie týchto ustanovení s existujúcimi právnymi predpismi;
- dátum začiatku uplatňovania navrhovaného nariadenia.

11. Hoci sa počas portugalského predsedníctva dosiahol významný pokrok, na ďalších zasadnutiach pracovnej skupiny pre konkurencieschopnosť a rast budú pokračovať podrobné rokovania o obsahu návrhu. Vzhľadom na zložitosť návrhu, jeho význam pre jednotný trh a pre vytvorenie bezpečnejšieho a dôveryhodného online prostredia, ako aj jeho prepojenie s inými nástrojmi práva Únie je preto pred prijatím politického rozhodnutia Rady potrebná ďalšia práca na technickej úrovni, k čomu výrazne prispeje aj táto správa identifikujúca kľúčové politické otázky.
12. Predsedníctvo sa domnieva, že táto správa o pokroku predstavuje vyvážené zhrnutie hlavných politických otázok, ktoré sa vynorili počas skúmania návrhu.

IV. ZÁVER

13. Rada pre konkurencieschopnosť sa vyzýva, aby túto správu predsedníctva o pokroku vzala na vedomie.